

Paddestoelen

Iedereen heeft wel eens een paddenstoel gezien, maar wat is het eigenlijk?

Een paddenstoel is de vrucht van bepaalde schimmels. Het overgrote deel van de schimmel zit onder de grond of in hout dit zijn witte draden, men noemt dit de zwamvlok of het mycelium. Vruchten van planten dienen natuurlijk voor de verspreiding van zaden. Ook de paddenstoel zelf dient voor de verspreiding, maar niet van zaden, maar van sporen. Sporen zijn zeer klein en kunnen daardoor door de wind over gigantische afstanden verspreid worden. De verschillende soorten paddenstoelen hebben allemaal verschillende sporen en door de sporen met een microscoop te

bekijken kan men vaststellen welke soort het is. Voorbeelden van paddenstoelen die bijna alleen met de microscoop te determineren zijn vanwege vele gelijkende soorten zijn mycena's en donsvoetjes.

Paddenstoelen zijn in drie groepen te verdelen:

De symbionten

Deze paddenstoelen wisselen stoffen uit met bepaalde bomen. Sommige soorten zijn erg selectief en groeien alleen bij één soort boom, een goed determinatiekenmerk!

De parasieten

Deze paddenstoelen leven op levende bomen en sommige soorten kunnen er voor zorgen dat bomen sterven.

De sarpotrofen

Dit zijn de grote opruimers onder de paddenstoelen. Ze leven o.a. op dood hout, bladeren, naalden en zelfs poep.

Paddenstoelen zijn overal te vinden, zolang je er maar naar zoekt. In bossen, weilanden, bermten en ook tuinen zijn paddenstoelen te vinden. Ook langs de Scharmerplas kun je vele verschillende soorten tegenkomen. Alle drie de groepen zijn er vertegenwoordigd.

Op levende bomen kan men hier parasieten vinden als berkenzwam en echte tonderzwammen, op dood hout zijn sarpotrofen als geweizwam, houtknotszwam, ruig elfenbankje, gewoon elfenbakje, roodporiehoutzwam (paddenstoel die lijkt op een groot elfenbankje en een mooie structuur aan de onderkant heeft) en waaierkorstzwam te zien.

Andere symbionten die hier groeien, maar niet op hout, zijn o.a. de eetbare schubbige boschampignon en berkenboleet en leuke soorten als de zeldzame slijmwasplaat die in zure, schrale graslanden groeit en oranjegeel trechtertje (een kleine oranjegele paddenstoel die tussen mos groeit).

Ook de symbionten zijn hier goed vertegenwoordigd: krulzomen, donzige melkzwam, zwartgroene melkzwam, en verscheidene russula's (waaronder de berijpte en smakelijke russula) en amanieten, zoals parelamaniet en de bekende (giftige) 'rood met witte stippen' vliegenschwam, (waarschijnlijk de bekendste paddenstoel van Nederland) en de gewone franjezwam, een paddenstoel die samenleeft met kleine boompjes in zanderige gebieden, zoals het zanderig stuk boven de snelweg en aan de zuidkant van het WEB-gat.

Andere paddenstoelen die het noemen waard zijn, zijn bijvoorbeeld de elzenvlag schimmel die gallen in de vrouwelijke katjes van elzen veroorzaakt een andere soort uit hetzelfde geslacht -namelijk Taphrina- is de heksenbezem, een woekering van takken in de berk die erg op een vogelnestje lijkt. De judasoren zijn ook het noemen waard, dit zijn paddenstoelen die voornamelijk op vlierstruiken groeien en de vorm van een oor hebben, inclusief 'aders' en de oranje aderzwam ook. Deze zwam groeit over de bladeren e.d. heen en verandert van kleur als het vriest, dan wordt hij namelijk paars.

Alhoewel de meeste paddenstoelen in de herfst groeien zijn er ook nu nog paddenstoelen te vinden. Sommige daarvan staan er het hele jaar, zoals tonderzwam en andere groeien alleen 's winters, zoals winterhoutzwam, die opvalt door de buisjes aan de onderkant, en gewone fluweelpootjes. Op 18 februari vond ik als 18de van Nederland de witte variant van het fluweelpootje in het Slochterbos. Let dus op deze variant!

Ook komend voorjaar zullen er weer andere soorten paddenstoelen verschijnen, wat er langs de Scharmerplas op zal duiken is weer een verassing.

Maico Weites